

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) ECONOMICS

EXAMINATION: JUNE - 2022

THIRD SEMESTER

Subject: Public Economics - I (ECBCS 17-312)

Date: 13/06/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions 2) Figures to the right indicate full marks
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (05)

- Which of the following is a characteristic of public goods?
 - Elastic
 - Inelastic
 - Non-rival
 - Excludable
- The most important source of income for the government is
 - Foreign loans
 - Taxes
 - Printing of new money
 - Sale of government property
- When government expenditure exceeds total revenue it is called
 - Surplus budget
 - Deficit budget
 - Balance budget
 - None of these
- The objectives of taxation by government are
 - raising revenue for state
 - to maintain economic stability
 - to remove disparities in the distribution of
 - All of the above
- The term incident of tax refers to
 - initial burden of tax
 - final burden of tax
 - burden of tax on government
 - burden of tax on public

Q. 2) Answer any three of the following questions in 100 words. (15)

- Describe the role of the government in a mixed economy.
- Write a note in Arrow's Impossibility Theory.
- Explain the problem of double taxation.
- Explain the concept of merit goods.
- Explain revenue budget and capital budget.

Q. 3) Answer any one of the following question in 250 words. (10)

- Explain the zero base technique of budgeting and give its advantages and disadvantages.
- Explain the meaning and types of non-tax revenue of the government.

Q. 4) Answer any two of the following question in 500 words. (30)

- What is public expenditure? Explain the reasons for the growth of public expenditure?
- What is the Ability to pay principle of taxation? Explain the subjective and objective approaches of measuring ability to pay.
- Distinguish between the following
 - Direct and indirect taxes
 - Progressive, proportional and regressive taxes.

मराठी रूपांतर

सार्वजनिक अर्थशास्त्र भाग-१ (ECBCS 17-312)

- सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.

प्र. १) खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय द्या. (०५)

१. सार्वजनिक वस्तूंचे एक वैशिष्ट्य
अ) लवचिक
ब) अलवचिक
क) उपभोगात स्पर्धा नाही
ड) वर्जनतत्व वापरता येते
२. शासनाच्या उत्पन्नाचा सर्वात महत्त्वाचा स्रोत
अ) विदेशी कर्ज
ब) कर
क) नवीन नोटा छापणे
ड) सरकारी मालमत्तेची विक्री
३. शासनाचा खर्च जेव्हा उत्पन्नापेक्षा जास्त असतो तेव्हा त्याला काय म्हणतात ?
अ) अतिरिक्त अर्थसंकल्प
ब) तुटीचा अर्थसंकल्प
क) संतुलित अर्थसंकल्प
ड) कोणतेही नाही
४. कर लावण्यामागे शासनाची कोणती उद्दिष्ट्ये असतात ?
अ) शासनासाठी उत्पन्न
ब) आर्थिक स्थैर्य टिकवण्यासाठी
क) उत्पन्नातील विषमता कमी करण्यासाठी
ड) वरील सर्व
५. करभार म्हणजे काय ?
अ) प्राथमिक कराचे ओझे
ब) अंतिम कराचे ओझे
क) शासनावर कराचे ओझे
ड) लोकांवर कराचे ओझे

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दांत लिहा. (१५)

१. मित्र अर्थव्यवस्थेमधील शासनाच्या भूमिकेचे वर्णन करा.
२. अर्रो यांच्या अशक्यता सिद्धांतावर टिप लिहा.
३. दुहेरी कराची समस्या विशद करा.
४. गुण वस्तू ही संकल्पना स्पष्ट करा.
५. महसुली आणि भांडवली अंदाजपत्रक स्पष्ट करा.

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर २५० शब्दांत लिहा. (१०)

१. शून्याधारित अर्थसंकल्प पद्धती आणि त्याचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.
२. शासनाच्या कर व्यतिरिक्त महसुलाचा अर्थ आणि त्याचे प्रकार विशद करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांत लिहा. (३०)

१. सार्वजनिक कर्ज म्हणजे काय ? वाढत्या सार्वजनिक खर्चाची कारणे स्पष्ट करा.
२. करदेयक्षमता तत्त्व म्हणजे काय ? देय क्षमता मोजण्याच्या व्यक्तिनिष्ठ आणि वस्तूनिष्ठ पद्धती विशद करा.
३. खालील संकल्पनांमधील फरक स्पष्ट करा :
अ) प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष कर ब) प्रगतीशील, प्रमाणशीर आणि प्रतिगामी कर
